

2024-05-03

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-00317

Remiss - Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024-2028

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar juridik- och kanslistabens förslag till yttrande enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 3 maj 2024.

Sammanfattning av ärendet

Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024-2028 har kommit på remiss till Nacka kommun den 29 februari. Åtgärdsprogrammet beskriver kartläggning och bulleråtgärder på en övergripande nivå för det statliga väg- och järnvägsnätet. Eftersom Nacka kommun har över 100 000 invånare ansvarar kommunen för att ta fram ett eget åtgärdsprogram för bulleråtgärder. Det pågår ett arbete inom Nacka kommun med att ta fram ett nytt åtgärdsprogram som planeras att vara klart under 2024.

Ärendet

Ärendets beredning

Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028 är ute på remiss till och med den 30 april 2024. Nacka kommun har på grund av den kommunala nämndprocessen beviljats anstånd med att inge yttrandet till senast den 7 maj 2024. Nacka kommun kommer inge ett preliminärt yttrande till Trafikverket den 30 april och därefter det definitiva efter kommunstyrelsens sammanträde.

Remissen har beretts av natur- och trafiknämnden och ska besvaras av kommunstyrelsen. Ärendet har handlagts av trafikenheten.

Juridik- och kanslistaben har utifrån natur- och trafiknämndens synpunkter gjort en samlad bedömning av förslagen i remissen utifrån kommunstyrelsens perspektiv.

Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller i korthet

Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028 har tagits fram enligt förordningen (2004:675) om omgivningsbuller. Åtgärdsprogrammet ska enligt förordningen omfatta statliga vägar som under 2021 trafikerades med mer än 3 miljoner fordon, samt statliga järnvägar som trafikerades med mer än 30 000 tåg. Dessutom

omfattas flygplatsen Stockholm Arlanda Airport, som under 2021 hade mer än 50 000 flygrörelser.

Trafikverket har valt att utöka omfattningen av åtgärdsprogrammet till att innefatta all statlig väg och järnväg, samt även vibrationsstörningar i bostäder. Trafikverket har kartlagt de mest trafikerade vägarna, järnvägarna och flygplatserna enligt ovan.

Som underlag till åtgärdsstrategier och planerade åtgärder längs väg och järnväg används kartläggningar och mer detaljerade bullerkartläggningar i svenska bullermått. Ett omfattande arbete med att genomföra kartläggningar av buller och vibrationer har genomförts under de senaste åren.

Trafikverkets åtgärdsarbete utgår från fastställda mål, riktvärden och åtgärdsnivåer. För att nå målen krävs en kombination av åtgärder som åtgärdsprogrammet redovisar.

Trafikverket har tagit fram indikatorer för att sortera ut vägsträckor som kan vara lämpliga för bullerreducerande beläggningar, vilket ger underlag för val av sådan beläggning i samband med planerat beläggningsbyte. Det arbete som genomförts för att förbättra kommunikationen med berörda fastighetsägare och kommuner om pågående och kommande åtgärdsarbete kommer att utvecklas ytterligare.

Natur- och trafiknämndens bedömning och synpunkter

Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028 beskriver på en övergripande nivå hur buller från det statliga väg- och järnvägsnätet ska reduceras för att de som bor och vistas i anslutning till bullerkällan ska kunna få en dräglig vistelsemiljö.

I Nacka kommun finns det i dagsläget ingen statlig järnväg men två statliga vägar (väg 222 och väg 260). Eftersom Nacka har över 100 000 invånare ansvarar kommunen för att ta fram ett eget åtgärdsprogram gällande buller för samtliga vägar inom kommunen, vilket även inkluderar de statliga vägarna. För tillfället arbetar Nacka kommun med att ta fram ett nytt åtgärdsprogram med en tillhörande bullerkartläggning som planeras att vara färdigställt under 2024.

I Trafikverkets åtgärdsprogram beskrivs att Trafikverket ser ett behov av utökad information om var och när bulleråtgärder planeras, något som Nacka kommun ställer sig positiva till. När det gäller kartläggning och genomförande av åtgärder illustreras detta tydligt för järnväg i figur 1, se sid 17 i remissen. Det hade enligt natur- och trafiknämndens bedömning varit fördelaktigt om det gjordes en liknande karta för vägarna också.

Natur- och trafiknämnden bedömer att det är positivt att Trafikverket ser ett behov av utökad dialog med kommunen gällande de åtgärder som utförs i bullerreducerande syfte.

Juridik- och kanslistabens utredning och bedömning

Trafikverkets åtgärdsprogram redovisar på en övergripande nivå det redan genomförda arbete som Trafikverket gjort under de senaste åren och beskriver olika sätt som påverkan skulle kunna minska från buller och vibrationer längs väg och järnväg.

Av åtgärdsprogrammet framgår bland annat avvägningen mellan mål, samhällsnyttor och kostnader för åtgärder. Bland annat att befintliga störningar och negativa hälsoeffekter från buller och vibrationer ska minska, och att nya störningar och negativa hälsoeffekter ska förebyggas. Enligt åtgärdsprogrammet ska åtgärder längs befintlig infrastruktur genomföras i de prioriterade och mest utsatta miljöerna. Vägar inom Nacka kommun pekas inte särskilt ut i Trafikverkets åtgärdsprogram men som natur- och trafiknämnden framhåller har Nacka kommun över 100 000 invånare vilket innebär att kommunen ansvarar för att ta fram ett eget åtgärdsprogram gällande buller för samtliga vägar inom kommunen, vilket även inkluderar de statliga vägarna.

Juridik- och kanslistaben har även inhämtat synpunkter från miljöenheten om Trafikverkets åtgärdsprogram, exempelvis angående störningar och negativa hälsoeffekter från buller och vibrationer. Miljöenheten anger att åtgärdsprogrammet är alltför övergripande för att bedöma hur det påverkar enskilda kommuner. Miljöenheten framför att det inte går att utläsa av åtgärdsprogrammet hur många i Nacka kommun som Trafikverket anser är berörda av högre bullernivåer än riktvärdena för trafikbuller idag och hur många som behöver åtgärder.

Det är enligt juridik- och kanslistaben positivt att Nacka kommun arbetar med att ta fram ett nytt åtgärdsprogram med en tillhörande bullerkartläggning och som planeras vara färdigställd under 2024. Juridik- och kanslistaben delar natur- och trafiknämndens bedömning att det är positivt med utökad information om var och när bulleråtgärder planeras och med en utökad dialog avseende de åtgärder som utförs i bullerreducerande syfte. Juridik- och kanslistaben ansluter sig till miljöenhetens synpunkter om att Trafikverkets åtgärdsprogram redovisar på en övergripande nivå det redan genomförda arbete som Trafikverket gjort under de senaste åren men ger inte någon närmare beskrivning om hur enskilda kommuner, exempelvis Nacka kommun, påverkas.

Juridik- och kanslistaben föreslår mot bakgrund av ovan att juridik- och kanslistabens förslag till yttrande beslutas antas.

Ekonomiska konsekvenser

Remissen medför inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun.

Konsekvenser för barn

Remissen medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 3 maj 2024

Bilaga 1. Remiss - Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordningen om omgivningsbuller 2024–2028

Bilaga 2. Synpunkter från natur- och trafiknämnden

Bilaga 3. Förslag till yttrande

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Hjalmar Handstedt
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben